

MAGYARÁG

1938. Juv. 22

VII. No. 172

1 lei

Proprietar:
Vád. lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

(S. A. conf. art. 32 din decret lege Mon. Of. No. 86. din 13 IV. 1938 în curs de înființare) Înregistrat la Tribunal Bihor secția III. Dos. No. 810-1938.

Öfelsége II. Károly király Törökországban

Az uralkodó Kemal Attatürk köztársasági elnökkel tanácskozott

București, júnus 20. Öfelsége II. Károly király júnus 17-én, pénteken a „Luceafărul” yacht fedélzetén Törökországba utazott. Az uralkodó yachtja 18-án délelőtt 10 óra-kor érkezett a Bosporus bejáratához. Itt Gelal Bayard török miniszterelnök és Rüşdy Arras külügyminiszter fogadták az uralkodót és tovább kísérték Istambul felé.

Istambulban az uralkodó elő

ször magánlátogatást tett Kemal Attatürk köztársasági elnökkel, aki pár perc múlva visszaadta Öfelsége II. Károly király látogatását a Luceafărul fedélzetén. Ezután az uralkodó hivatalosan is meglátogatta a török köztársaság elnökét a „Savarna” yachton.

Öfelsége II. Károly király és Kemal Attatürk török köztársasági elnök több mint egy óra tanácskozást folytattak a

Savarna yacht fedélzetén.

A tanácskozások befejezése után az uralkodó visszatért a Luceafărul fedélzetére, hol pár perc múlva ismét meglátogatta a török köztársasági elnök. Ezután a látogatás után az uralkodó és Kemal elnök szívélyesen búcsút vettek egymástól, majd Öfelsége II. Károly király visszaindult Constanța felé.

DE VALERA GYŐZÖTT
AZ IRORSZÁGI
VALASZTÁSON

Dublin. — Az írországi választásokon Devalera szerezte meg a többséget. De Valera 69 mandátumot, a legnagyobb ellenzéki párt 39-et, a függetlenek 7-et, a munkáspárt 5 mandátumot szerezett. 13 kerület eredménye még nem ismeretes.

Tovább árad a sárga folyó

A Sárga folyó áradása elérte Csangcsiaku városát és tovább hömpölyög kelet felé. A Jangcse is kiáradt és Hankau városát elöntéssel fenyegeti.

Tatarescu és Hoare
bucurestii angol követ Londonban

London, júnus 20. Megérkezett az angol fővárosba Tatarescu Gheorghe volt miniszterelnök, királyi tanácsos. A román politikus Londonból érkezett jelentések szerint tárgyalni fog Halifax lord angol külügyminiszterrel, valamint több más előkelő angol politikussal is.

Ugyancsak szombaton érkezett meg Londonba Sir Hoare Anglia bucurestii meghatalmazott minisztere is.

Petróleummeg egyezés létesült
Mexikó és Németország között

Mexikó, jun. 19. A mexikói kormány a Davis-cég közvetítésével megállapodást létesített a német kormánnyal a mexikói petróleumtermékek eladására vonatkozólag. Németország ezen megállapodása alapján nagymennyiségű petróleumterméket vesz át Mexikótól, melynek 30 százalékát gépekben, 40 százalékát pedig de vizában fizeti.

Terményárak Oradeán

Buza 630—640, tengeri 350, árpa 430, zab 470, bab 600, rozs 500.

OLASZORSZÁG MÓDOSÍTANI AKARJA AZ ANGOL-OLASZ EGYEZMÉNYT

London, júnus 20. Ciano olasz külügyminiszter szombaton tárgyalt a római angol nagykövettel. Az angol lapok értesülése szerint Ciano közölte, hogy Olaszország az angol-olasz egyezmény bizonyos mérvű változtatását óhajtja a spanyolországi olasz önkéntesek elszállítása után. Az önkéntesek elszállítását Ciano szerint eddig azért nem kezdték meg, mert a benemavakozási bizottság nem tudott egységes döntésre jutni.

A nemzeti Spanyolország megünnepelte BILBAO elfoglalásának évfordulóját

A terueli fronton hevesen támadnak a köztársaságiak

București, júnus 20. A spanyol köztársasági kormány bucurestii követsége cáfolatot tett közzé a fővárosi lapokban. A cáfolat szerint a valenciai kormány kebelében semmiféle válság nem következett be.

Burgos, júnus 20. A nemzeti hadijelentése is beismeri, hogy a köztársaságiak a terueli szakaszon offenzívát kezdtek, de azt állítják, hogy a támadást visszaverték és elfogtak egy köztársasági hadosztályt.

Bilbao elfoglalásának évfordulóján a nemzeti kormány belügyminisztere beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy a polgárháború a „végső győzelemig vagy a végleges megadásig” folytatódni fog és min-

den hajót, ami a köztársaságiaknak tekinteni s ott fogják bombázni, ahol érik.

Szabadságolták a behívott cseh tartalékosokat

Julius közepén kerül a parlament elé a nemzeti törvényjavaslat

Prága, júnus 20. A néhány héttel ezelőtt behívott csehszlovák tartalékosokat szabadságolták.

A prágai kormány vasárnap hivatalos jelentést tett közzé. A jelentés szerint, ha a nemzeti statisztikai törvényjavaslat irányuló tárgyalások továbbra is a mostani iramban folytatódik és a jelen-

legi jószándék mutatkozik továbbra is, akkor a nemzeti törvényjavaslatot már július közepén benyújthatják.

Freidarbaban incidens volt a cseh katonák és a szudéta-német polgárok között. Egy idősebb szudéta-németet megsebesítettek.

Kisiklott és a folyóba zuhant a legmodernebb amerikai villámvonat

Chicago, júnus 20. Az Egyesült Államokban borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. A Pacific-vonalon közlekedő legújabb típusú áramvonalas villámvonat kisiklott és a Missouriba zuhant. Eddig 29 utas holttestét találták meg. Hét holttestet elsodort a víz. Azt hiszik, hogy még 40 ember vesztette életét. A vonat 13 kocsiból állott és a legmodernebb felszerelésekkel volt ellátva.

Időjárás

Derülő tendenciájú időjárás, emelkedő hőmérséklet. Egyes helyeken futó záporok.

NYÁRI SPORTVONAL BUDAPESTRE

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal

Oradeáról indul július 7-én 12.30-kor, Budapestre érkezik 18-20-kor.
Budapestre visszaindul július 12-én 9-0-kor, Oradeára érkezik 17-30-kor.

Részvételi díj 1.320 lei, (gyermekeknek 820 lei)

Jelentkezési határidő: július 2 esti 8 óra a

Wagons-Lits Cook és Europa Menetjegyirodákban

ORADEA, BULEVARDUL REGELE FERDINAND

Anyageltulajdonítással

és áramlopással vádolt volt villamosmű tisztviselő
a törvényszék előtt

Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett az a botrány, amely a Villamosmű egyik volt műszaki tisztviselőjének Szakota E.-nek volt színházi fővilágosítónak a perbe fogása okozott. Többek között azzal vádolja a vádirat, hogy a Villamosműi egész sereg különféle anyagot vitt haza, villamos kábelhálót, egyéb felszereléseket, továbbá nagy csomó nyomtatványt, írószert s ezenkívül nagy mennyiségű áramot használt el ingyen.

A törvényszék negyedik szék címe ma kezdte meg a nagy érdeklődéssel várt per főtárgyalását. A vádlott kihallgatása után egymásután hallgatják ki az üzemek tisztviselőit, a Villamosmű vezetőjét.

Bazili Mihály vallomása a legfontosabb. Szerinte a mérnök lakásán talált tárgyak legnagyobb része értéktelen malkulatura. Egy pár nyomtatvány kisebb értéket képvisel.

Több tanu után Szakotáné — a vádlott felesége következik. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy vallani akar. Elmondja, hogy sohasem tett feljelentést lopás miatt férje ellen. Igaz, hogy villanyárammal melegítették a lakásban, de, szerinte, ehhez a férjének joga volt. Összeveszett egyszer férjével és el akart hazulról költözni. Ekkor elment a polgármesterhez, hogy pénzt kérjen és elmondta neki a férje viselkedését. A polgármester azt tanácsolta neki, hogy menjen el a Villamosműhöz és ott majd intézkednek az ügyben. Erre ő elment a Villamosműhöz, ahol Timotin mérnököt találta.

Itt elmondta a dolgokat és ekkor a mérnök kijelentette, hogy nem tudja Szakotáné milyen viszonyban van a férjével, tehát nem adhat neki a Szakota fizetésére előleget. Ekkor megkérdezte a mérnököt: igaz-e, hogy Szakota laká-

sán nagy mennyiségű nyomtatvány van? Ő erre az felelt, hogy van valami. De ezzel a beszélgetés befejeződött, mert ő elment egy sorsjegyzetbe. — Egyszer csak idejött

Bombázták az oradeai városházát

Jolsikerült a hétfői légvédelmi gyakorlat

Az elmúlt hetekben rendezett légitámadások után tegnap délelőtt ismét léghátrító gyakorlatokat tartottak a városban. Pontban délelőtt 11 órakor megszólaltak a templomok harangjai, a gyárak szirénái és a szokott módszer szerint légi támadást jeleztek. A gyakorlat ezuttal tovább ment egy lépéssel, mert bombázást is szimuláltak a bombázás színhelye a városháza épülete volt.

Ez a gyakorlat már jobban sikerült, mint az előbbiek. A járőrök több figyelmet szenteltek a bombázást tudomásul adó jeleknek és a rendőrök figyelmeztetéseinek. Így rövidesen megürült az ucca és azonnal leállt a forgalom.

A gyakorlatot végző hatóságok Vlad Miron parancsnok utasítására „bombázni” kezdték a városházát, petárdákat robbantottak fel és „bombák”, valamint „gázbombák” hullottak a városházára. A városháza ennek megfelelően „lángokban állott” és a városházát, valamint a teret „gáz” borította el. Azonnal értesítették a tüzoltókat, akik Serac tüzoltóparancsnok vezetése alatt pillanatok alatt kivonultak a helyszínre és megkezdték a mentési munkálatokat. A tüzoltók gázálarcban — több teljesen gázvédő aszbeszt ruhában — vonultak ki. Megállapították, hogy milyen gázzal történt a támadás, hozzáálltak a fertőtlenítéshez. Ugyanakkor megkezdték a tűz eloltását is. A tüzoltók, amikor a városháza épületébe behatoltak, két „gáz

A különvonat utasai Budapestien a
„METROPOLE”-ba szállnak
Rákóczi-út 58. a város szívében.

150 modern szoba 4 — pengőtől, teljes penzió 9 — pengőtől. —
Patináshírű kiváló konyha. Valódi ardeai Flekkenkülönlegességek. Esténként szegedi Farkas Józsa cigányzenekara, a. u. és este Virány-jazz. Tánc Perényi Lili énekel.

utána dr Barbonta, a Villamosmű ügyvédje, aki Timotin mérnökkel hazakisérték azzal az indokkal, hogy ki akarják

békíteni az urával. Erre be mentek a lakásba és itt látták a nyomtatványokat.

A tárgyalást ma folytatják.

mérgezett” tisztviselőt találtak. Értesítették a mentőket, akik Mastacan tüzoltóparancsnok vezetése alatt vonultak ki elszállították a sebesülteket.

A tüzoltók eredményes munkát végeztek, a hatalmas vizsugarak eloltották a „tűzet” az oltás közben azonban két tüzoltó „megsérült”. Ezeket szintén a mentők szállították be.

A gyakorlat egy negyed óra alatt befejezést nyert. A légi támadás lefuvása után a közönség elismeréssel adózott a még mindig dolgozó tüzoltóknak és mentőknek. A gyakorlat vezetői egyöntetűen megállapították, hogy a gyakorlat jobban sikerült, mint az előbbiek.

Inspeklós gyógyszerárak

Kedd, június 21.

Arany Kereszt, Piața Unirii 1. Tel. 2852
Csillag, Str. Nic. Iorga 23. Tel. 2551
Diana, Str. Astra 11. Tel. 259
Szent Antal, Regele Ferdinand Tel. 1355
Kigyó, Piața Regina Maria Tel. 2963

— A szénapiacra helyezték át a fapiacot. A város közigazgatási ügyosztálya közli, hogy a fa- és szénpiacot véglegesen a szénapiacra helyezték át.

— Nagyvásár. Hétfőn kezdődött meg a nyári országos vásár Oradeán. A vásár azonban meglehetősen gyengén indult mert nem volt kínálat. Az állatvásár és a terménypiac is kevés forgalmat ért el.

— A petroleum új maximális ára Oradeán. A város közigazgatási ügyosztálya közli, hogy a nemzetgazdasági minisztérium legújabb rendelkezése értelmében Oradeán a petroleum maximális ára kicsinyben literenként 4 lei, kilogrammonként 4.78 lei.

— Pénzhamisítás gyanúja alatt letartóztatta a rendőrség Perei Dezső szobafestőt. A rendőrség bünygyi osztályát táviratilag értesítette a devai rendőrség, hogy nagyszabású pénzhamisításnak jöttek a nyomára. A pénzhamisítás számai Oradeára vezetnek és ahba egy többszörösen büntetett, pénzhamisítással foglalkozó szobafestő is bele van keverve. Az oradeai rendőrség azonnal bevezette a nyomozást és megállapította, hogy Perei Dezső szobafestő és családja a gyanúsított. Ulieru komisár, a bünygyi osztály helyettes vezetője, Nemes komisár és Herdean detektív társaságában házkutatást tartott a Perei fivéreknél lakásán. Perei Dezső, Digului ucca 4. sz. alatt, Perei István a Nicolae Iorga ucca 19. sz. alatt lakik. Perei Imre Bucurestibe költözött. A házkutatás során Perei István ellen semmi gyanúk nem merült fel. Perei Dezsőt ellenben a Devai rendőrség átirata alapján letartóztatták. A bünygyi osztály közli a devai rendőrséggel a nyomozás eredményét. Perei Dezsőt pedig átkísérik Devára, ahol átadják a rendőrségnek.

Sikkasztás miatt letartóztatták az odoreui aljegyzőt

Coman Simion satumaremei ezredes-prefektusnak néhány nappal ezelőtt tudomása jutott, hogy Olteanu Augustin Odoreu község aljegyzője 16.000 lejt sikkasztott a község pénzéből, majd bejött Satu Mare-ra, ahol a pénzt elköltötte, később pedig öngyilkosságot kísérelt meg.

Két héttel ezelőtt az odoreui főjegyző Bucureştibe utazott közigazgatási tanfolyamra. A község pénzügyeinek kezelését ekkor Olteanu Augustin aljegyzőre bízta.

A fiatal tisztviselő azonban nem számolt el a befolyt pénzekkel, hanem azt saját céljaira használta fel.

Amikor Coman Simion ezredes-prefektus a sikkasztásról tudomást szerzett, azonnal értesítette az ügyészséget és Olteanu Augustint Satumaren letartóztatták. Az ügyészség Olteanun — aki teljes beismerésben van — dr. Hais Ioan vizsgálóbíróhoz kísérték le. Szombat délelőtt Olteanu ellen letartóztatási végzést adtak ki és a törvényszék vádtaácsa jóváhagyta Olteanu vizsgálati fogságát.

Egyébként szombat délután a prefekturáról bizottság utazik ki Odoreuba, hogy ott a jegyzőségen rovincsolást tartson. Mindaddig, amíg az odoreui főjegyző Bucureştiből hazakerkezik, az odoreui jegyzőség ügyeit Boros, livada-noui aljegyző, aki 30 éve áll már a vármegye szolgálatában — vezeti.

lettjét válassza ki, különösen ha bizonytalan volt az idő. Az utcán megcsodálták szépségét és eleganciáját, a férfiak néma hódolattal kísérték felkintetükkkel, — mindez életének legnagyobb gyönyörűségét jelentette. Ha ilyenkor valaki azt mondta volna neki, hogy háború van, talán elsápadt volna, ez mit sem változtatott kecses fogatának ritmusán és új sárga kabátjának lengésén.

Séta után elfogyasztotta a finom hideg vacsorát és sietve átöltözött a 7 órai szini előadáshoz. 10 órakor visszafért türelmesen váró fogathoz, hazahajtatott és nyugodtan álmra hajtotta fejét. Arról álmodott, hogy másnap bizonyára írni fog toilettjéről a Journal des Dames et des Modes.

Nem látta a háza előtt szaladó menekülteket, kik csapattól futnak a külvárosokból, nem hallotta az ágyuzást és nem tudta, hogy ezen az éjszakan, melyen szépsége diadallaratott, ellenséges ágyuk bombázták Montmaritret és az összes Páris környéki falvakat.

Önagyságát egyetlen gondolat foglalkoztatta: az elegancia.

Az albán királyi pár külföldi utra megy

Tiranából jelentik: Zog albán király és a királyné, Ap-ponyi Geraldine grófnő, rövidesen hosszabb külföldi utat tesznek, amelynek során meglátogatják Jugoszláviát és Magyarországot is.

Sulyosan megsebesített egy târgumureși mészáros a leomlott kőfal

A vihar megrongált egy irodahelyiséget és beomlott az uccára néző kőfal

Târgu-Mureş, június 22. Sulyos szerencsétlenség történt a Constantin Romanu tér egyik háza előtt. Az utóbbi napokban keletkezett vihar a városban több házat megrongált. Ez a sors érte az Augustin faraktár uccára néző, gyenge szerkezetű irodahelyiséget is. A fával fedett, megrepedezett falu irodahelyiség uccai fala az esőzések

és a szélvihar következtében teljesen meglazult. Tegnap reggel éppen abban a pillanatban, amidőn Ignat Emil mészáros, akinek a szemközti házban van üzlete, a faraktár irodahelyisége előtt elhaladt, a kordadt fal ledőlt és maga alá temette Ignat Emilt. A szerencsétlen embert arcán, fején és karján sulyosan megsebesítet-

ték a leomlott kötörmelékek. Ignatot sulyos állapotban a szanatoriumba szállították, ahol ápolás alá vették. Állapota sulyos, de remélik, hogy a gondos ápolás megmenti az életnek.

A hatóságok a különös szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

A „korzó szépe” 1815-ben

Akkor is égett a világ négy saka, akkor is szép ruhája és luxuskocsija toglalkoztatta a divatos uri dámát...

1815-ben nagy csorba esett a francia császár dicsőségén. Páris kapui előtt hatszázezer embert mészárolt le az ellenség. A város legszebb, legmodernebb utcái nagyon szomorú látványt mutattak. Mindennek ellenére Önagysága elegánsan sétált a legutolsó divat szerint volt öltözve, magas kapuját gyümölcsök díszítették, ruhája bő ráncokban hullt alá. Nem zavarta őt sem a németországi, sem az oroszországi, vagy más útközet.

Elegáns fogatok jöttek, mentek, a le és felszálló hölgyek fodros ruhát viseltek, kalapjuk huszársisakra emlékeztetett, hatalmas tolldiszúk mai szemmel nézve különösen hatna.

Ez a reggeli viselet. A déli korzóra a divat mást írt elő. Virággal díszített, bársonnyal szegélyezett kicsi selyem kalapot, melynek színe hónaponként változik.

A hadseregszállítók, az úgazdagok nagy szállodát építettek. A legmodernebb stílus szerint készült épület volt ez, itt lakott az 1815-beli elegáns világ. Ide rendelték a hölgyek

szabóikat, a legelőkelőbb divatházak alkalmazottait. Leroy-t tartották egész Európa legnagyobb szabójának. Az ő alkalmazottja mértékeket vett, anyagot, kellékeket vitt oda választás végett és hatalmas számlákat hagyott hátra. —

Mme Walewskának, a császár barátnőjének 120 frankot számított egy zsebkendőért.

A sétakocsizás volt Önagyságának legnagyobb öröme abban az időben. Nagy gondot okozott, hogy melyik to-

A bilbóri gyilkosság tettesei ellen elrendelték a vizsgálati fogságot

Târgu-Mureş, június 22. A bilbóri kétfős rablógyilkosság ügyében ma fordulat állott be. Mint már megírtuk, a csendőrség a helyszínen lefolytatta a vizsgálatot és a gyanúsítottakat, névszerűen Hangan Alexet, Hangan Petrut és Vulcan Gheorghet vasárnap behozták a csendőrpáncsnoksághoz. Dumitrescu kapitány azonban a nyomozás kiegészítése végett a három gyanúsítottat visszaküldte a tett színhelyére. Pénteken befejezték a nyomozást és a három famunkást ismét beszál-

ságához, majd onnan az ügyészségre kísérték őket. A betérjlesztett bizonyítékok alapján az ügyészség a két Hangan test-

vért és Vulcanat átadta a vizsgálóbírónak, aki elrendelte ellenük a háromnapos vizsgálati fogságot.

Elítéltek egy korcsmárost, aki az ötszáz lejesből kevesebbet adott vissza

Fridrich Jarmanu tilghesi kocsmároshoz ez év január 27-én kissé ittas állapotban lépett be Müller Márton és 3 decibort kért. Az italt elfogyasztotta és ötszázlejjessel fizetett. A visszakapott pénzt zsebre tette és távozott. Pár perc múlva kétségbeesetten rohant vissza, hogy 187 lejjel kevesebbet

pénzt kapott. A kocsmáros elutasította. Az ügy bznvádi utra terelődött. A most megtartott főtárgyalás során az elhangzott tanuvallomások alapján a törvényszék bebizonyítottak minősítette a vádat és csalásért egy hónapi fogháza itélte a vádlottat.

Nagy mennyiségű új férfi és női kelme-maradékok érkeztek

Steiner maradékoshoz
Calen. Victoriei 3. az udvarban balra.

Amerika megkezdi az utasszállítást repülőgépen az oceánon át

Washington, június 20. Moore Johnson helyettes kereskedelmi államtitkár kijelentette, hogy a Panamerican Airways a próbaútra kész a közeljövőben megkezdeni a rendszeres légi szállítását az Atlanti óceán felett. Egyelőre csak postaszállításra

rendezkedtek be, szeptember elsejétől kezdve esetleg utasszállításra is vállalkozik a társaság. A repülőgép, amellyel a szolgálatot lebonyolítják, — 1,700.000 dollárba kerül s már építik a többit is, szám szerint ötöt. A négymotoros gépek egyenként 72 utast és 8 főnyi

személyzetet vihetnek magukkal. A helyettes államtitkár közölte, hogy egy német légitársaság engedélyt kért 18 próbaútra megtételére Németország és az Északamerikai Egyesült Államok között.

Megőrült egy hatgyermekes családapa

Stan Augustin 50 éves pelisori illetőségű napszámos, nyomora miatt megőrült. A szerencsétlen, hatgyermekes családapa bebarangolta a fél or-

szágot, majd visszakérült Satumarera a rendőrségre. Innen a csendőrségre vitték át. A csendőrök Stant gyalog elkísérték Pelisorra, de itt sem fogadták

el. Visszahozták Satumarera, ahonnan a sok viszontagságon keresztül esett embert Vancsa felügyelő ma beszállította a sighthi elmeorvosintézetbe.

Tengeralatti rengés szétzakított egy kábelvonalat

Low Head (Tasmania). Hatalmas zavartás megdöbbenést idézett elő a dél ausztráliai, de különösen melbournei és adelaidei tőzsdéken az a körülmény, hogy június 2-án hajnalban váratlanul szétzakadt a Tasmania szigetét Flinders szigettel és ezen keresztül a kontinenssel összekötő, 1878-ban lerakott kettős kábelvonal. A mintegy 220 kilométer hosz-

szu, rendkívül erősen épített vonal lerakásánál a legnagyobb gondot jártak el a mérnökök s itt még sohasem történt baj, annál is inkább, mert a rendkívül fontos kábel állandó ellenőrzését és javítását sohasem mulasztották el az illetékesek. A jelzett napon egyszerre szakadt szét minden vonal. A szakértők szerint a Bass csatornában igen erős tenger

alatti rezgések voltak, a fenekeken fekvő kábel-szalakat a mozgó sziklák maguk alá gyűrtek kettészakították. Néhány órai szünet után rádióállomások útján folytatták a tőzsdérfolyamok és más jelentésválók közvetítését és 21 hajó gombolyítja az átjáróban a kábelvonalakat, hogy megkeresse a szakadás helyét és azt ismét összeforassza.

MINDENT A BÉKÉÉRT!

Az alábbi cikket George Lansbury írta, az angol munkáspárt vezére, a nyolcvan éves agg, akinek utóda az alsóházban Attlee őrnagy. Nyolc gyermeke és husz unokája van Lansbury-nak: ez a népes család már önmagában humánus álláspontra kötelez. De ettől függetlenül Lansbury elvileg is a legnagyobb békepolitikuskok közé tartozik, csak nem régebben fejezte be európai körútját, amelynek célja a kedélyek csillapítása volt. Cikke egyszerű, megható, őszinte, ravaszkodás nélküli; a néhai bányamunkás lelkes megnyilatkozása.

Nincs olyan ürügy, amely festvéremnek, a férfiak vagy hugomnak, a nők meggyilkolására ösztönözzön. És sohasem fogom azt senkitől kérni, hogy miattam gyilkoljon.

Ellensége vagyok a halálbüntetésnek és annak a tömegöldöklésnek, amit háborúnak nevezünk, — akár egy kormány, akár egy kormánycsoport, akár egy forradalmi vezér indítja is ezt meg.

Bármily naivnak tessék is, szívesen elfogadom és örökre hiszem az alábbi szavakat:

„Engem illet a bosszu és az ítélet, mondá az Ur”.

A gyakorlat bebizonyította részemre, hogy bárminő állást foglaljunk is el a természetfeletti dolgokban, az Isten malmai, bármily lassan is, megőrölnék mindnyájunkat s minden nemzet úgy arat, amint vet.

Azok, akik különböznek tőlem, nem jobbak és nem is rosszabbak nálam. Az egyetlen dolog, amit fájlok, hogy érezvén véleményeimnek igazságosságát és helyességét, ők képtelenek velem dolgozni a békéért, mint a háború feltétlen és szembeeső ellenségei.

Életem legnagyobb részét, éveimből hatvanötöt arra szenteltem, hogy amikor nem kellett kenyeret keresnem, másoknak a véleményét olvastam az életről és másokkal együtt dolgoztam egy jobb és tisztább életért.

Most, amikor életem utolsó szemcséi peregnének már le, minden tapasztalatommal elmondhatom, hogy a békének, a biztonságnak és a derűnek a magunk mélységeiből kell fakadni. Nincs olyan kormány, nincs oly szervezet és nincs oly vezér, aki képes le-

gyen gondolkozni helyettünk vagy elintézni azt, amit nekünk magunknak kell elintéznünk.

„Szabadság, egyenlőség, testvériség!” A forradalmi szó, amely magába foglalja a gazdasági szabadságot és a valódi, társadalmi és politikai szabadságot egyaránt, csak azok által lesz megvalósítható, akik eltűrik másoknak a meggyőződéseit és akik ésszel meg jó indulattal megteremtik az együttműködésnek, a szándéknak és a kölcsönös segítségnek alapján az társadalom intézményeinek előfeltételeit.

Tüdőbeteg nem lehet állami alkalmazott

Az egészségügyi minisztérium Satumarera küldött rendeltetés értelmében tüdőbeteg ember nem léphet állami szolgálatba. Hivatalbalépése előtt az állami szolgálatra pályázók a tüdőbeteg gondozó intézettől bizonyítványt kötelesek kérni arról, hogy egészségesek. A minisztérium rendelete

A legképtelenebb dolog azt képzelni, hogy a szabadság, a gyűlölettel és gyűlölkössel lehet létrehozni.

Tudom, hogy néhányan akik máskor borzadtak a háborútól és annak kikergetésénél következményeitől ma hajlandók lennének önteni a borbát és legyőzteni minapi nyilatkozataikat. De ez nem segítség. A bombák mégis eléri majd céljukat és ezt mindegyik kom-

mány tudja. Franciaországnak, Angliának és Németországnak városai ezért sötétek a feketék szakában és ezért gyártanak mindenütt milliónyi gázálcot.

Mégsem vagyok borzadt ellenkezőleg, meg vagyok győződve arról, hogy a közvélemény, amikor nem egyedül csak a háborúspárt dobozza meg, mindig a háború ellen foglalt állást. Mégpedig nem csak a szörnyűségekért és pusztulásért, amit a háború okoz, hanem minden nő és minden férfi tudja és érti, hogy a háború mily elrémítően haszontalan.

Európának és a világnak a világháború utáni történelem meggyőzte a tömegeket arról, hogy az erőszak, és a háború nemcsak barbár, hanem egyéb gyümölcse sincs, mint újabb háborúk előkészítése.

Az is nyilvánvaló, hogy a háborúnak nincsenek hasznos élvezői, csupán egy-egy elvesző kisebbség a győztes országokban.

Gondolnunk kell arra, hogy az összes országok, még azok is, amelyek ma a gyűlölet jel-szavában élnek, lehetőséget találnak ama polgáraik sirjának gondozására, akik a harc tereken estek el. A Haditemetők Bizottsága ezt az emberies munkáját a győztesek és a győzöttek összeműködésével végezheti csak. Nem hiszem, hogy nehezebb lenne együttműködni acélból, hogy az összes nemzetek millió és millió polgára ne szenvedjen, ne nyomorodjék el és ne gyilkoltassék le.

Nem. Bármit gondoljanak is a többiek, meg vagyok győződve arról, hogy legalább Anglia népe kész arra, hogy olyan árat fizessen a békéért, amilyent kell.

kapcsolatban van azzal a korábbi rendelettel, amely szerint az állam tüdőbeteg alkalmazottaknak öt évi fizetés szabadságot engedélyez.

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román-magyar, magyar-román szótár egy kötetben, ára 25 le.

AZ ÚJ IPARTÖRVÉNY FŐBB RENDELKEZÉSEI

**A volt ipartestületi vagyonok véglegesen
a „munkaügyi alap” tulajdonába mentek át**

Az ipartörvényt módosító új törvényrendeletből már közöltünk részleteket. Az új törvény még a következőket tartalmazza:

A tanoncszerződések tartama nem lehet rövidebb három évnél és nem haladhatja meg a négy esztendő. A munkaadó kötelessége tanonc szolgálatba lépésétől számított egy hónapon belül bejelenteni a tanonc-szerződést, amely a bejegyzéstől számított három hónapra szóló próbaidőt írhat elő. Ez a három hónapos próbaidő abban az esetben is jogerős, ha erre nézve nem történt külön megállapodás. Három hónapon belül tehát a szerződő felek bármelyike felbonthatja a szerződést, anélkül, hogy az igazságszolgáltatás közbejöttét kellene igénybevennie. A szerződés felbontása egyszerű bejelentés útján történik s ez a bejelentés feltétlenül közzendő az illetékes munkakamarával. A tanonc-szerződések minden illetéktől mentesek s csupán a 50 leies szakmai illeték fizetendő le megkötésük alkalmával.

A külföldi képesítésű könyvvél rendelkező románok a következő feltételek mellett nyerhetik el vizsga nélkül a munka vagy mesterkönyvet: Ha olyan képesítés könyvvél rendelkeznek, amely az illető országban munka vállalására, vagy pedig ipari munka vezetésére, illetve önálló ipar üzésére jogosít.

Azok, akik nem mutathatnak fel tanonc-igazolványt, szakiskolai vagy szaktanfolyam végzettséget igazoló iratot, de bizonyítják, hogy szakmai képzettséggel rendelkeznek, csakis az illetékes munkaügyi felügyelet engedélyével állhatnak a vizsgáztató bizottság elé.

(Eddig minden ilyen esetben a minisztérium engedélye volt szükséges.)

Másik fontos intézkedése a módosító rendelet törvénynek a következőket tartalmazza:

A felosztott testületek teljes vagyona az ugynevezett munkaügyi alaphoz (Fondul muncii) csatolódik. A vagyon átadása felszámolás útján történik.

A munkakönyvek és diplomák (segédek részére) egységes munkakönyvekre cseréltetnek be, ugyanez történik a mesterkönyvekkel, brevetekkel, autorizációkkal és concessziókkal, kivéve azokat, amelyek ezt a megjegyzést viselik: — „üzemvezetővel”, amelyek megsemmisítetnek. Becserélik a mesterkönyvre azokat a (segédek részére kiállított) munkakönyveket (cărțile de lucrător), amelyeket az 1884. évi XVII. ardeali ipartörvény alapján, legalább tíz évvel, 1936. április 30-ika előtt bocsátottak ki, ha

a tulajdonosok inasigazolványt is felmutatnak és igazolják, hogy időközben valamely ipari vállalat valamely szakosztályát legalább öt éven át vezette. Hasonló rendelkezés vonatkozik a hasonló feltételek mellett kibocsátott ilyen igazoló okmányokra.

nyokra bucovinai viszonylatban is.

Ezen becserélt okmányok után azonban a teljes 500 leies taxát ki kell fizetni.

A törvény intézkedik a „központi kisipari bizottság” felállításáról. A bizottság tagjai: a

A léghajók békés eszközök és azokat háború esetében nem lehet használni

Berlinben a légi akadémián megünnepelték Zeppelin gróf születésnapját száz éves évfordulóját. Milch tábornok, német légügyi államtitkár beszédet mondott, amelyben a következőket jelentette ki:

— Mindenki tudja, hogy héliumot csak az Egyesült Álla-

moktól lehet kapni és azt is jól tudják, hogy az Egyesült Államok ebben a kérdésben milyen álláspontot foglal el. Bármilyen kötelezettséget is ró rák Göring marsall, mi az eddigi fanatizmussal, Zeppelin gróf emlékéhez méltóan teszünk eleget azoknak.

Kereskedelmi- és Iparkamarák, a Munkakamarák két-két delegátusa, a legnagyobb iparszervezet és a legnagyobb munkásszervezet delegátusai. — A munkaügyi felügyelőségek selemesnek vélt döntései ellen a bizottsághoz lehet felebbezni.

Kimondja még a törvény, hogy az ipartörvényben előírt kedvezményeket csak román iparos veheti igénybe.

Új tengeralattjáró flotillák Németországban

A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a német birodalom az idén három tengeralattjáró flotillát épít.

A légügyi államtitkár kifejtette, hogy háború esetén a léghajókat a légvédelmi berendezkedés fejlettsége következtében nem lehet használni, tehát a léghajók valóban békés eszközökké váltak.

Medve és ember élet-halál harca

Halálra sebzett a medve egy községi pásztor

Târgu-Mureș, június 20. Hát borzongató vadásztörténetekkel vetekszik Bodjiu Ion, Mureș-megyei Rapa de Jos községbeli pásztor halálosvégű medvekalandja. A pásztor nyájával együtt a hegyekről volt visszatérőben, amikor Toplița község erdőszélén hatalmas termetű medvével találta magát szemben. A pásztor hirtelen azt hitte, hogy csak képzelete játszik vele, a következő pillanatban azonban, amikor a nyáj riadtan szétszaladt, ő is menekülésre gondolt. Két kutyája maradt csak mellette és a két hűséges állat hangos vonításba kezdett. A medve egyetlen ugrással ott termett a pásztor mellett. Bodjiunak csak annyi ideje volt, hogy csizmaszárából előrántsa kését, a következő pillanatban vaskapocsként fonták át a medve lábait. A hatalmas termetű pásztor felvette a reménytelen élet-halál küzdelmet. A kését többször is markolatig a medve gyomrába döfte.

A kutyák vonítása felverte az erdő csendjét, több pásztor sietett az élet-halál küzdelem színhelyére. A medve otthagytá áldozatát és eltűnt az erdő sűrűjében. A szerencsétlen pásztor a legközelebbi körorvosi rendelőbe szállították, ott azonban borzalmas sérüléseivel két óra múlva kiszenvedett. Az orvos megállapította, hogy Bodjiu Ion hátgerince eltört. Száma szörnyű seb tátongott mel-

lén és hátán a medve karmai-
tól. A borzalmas kinok között
vaival is kdvenc kutyáját hivta

**Felakasztotta magát egy 19 éves asztalos-
segéd, mert elleneztek, hogy megnősüljön**

Ritter Rudolf 19 éves asztalossegéd, a timisoarai gázgyár alkalmazottja, a gyártelep egyik fabarakkjában felakasztotta magát és meghalt. Az asztalossegédnek vasárnap lett volna az esküvője Welter Terézia 22 éves leánnyal. A házasságot a fiú szülei ellenez-

ték és emiatt többször nézeteltérés volt. A fiú hozzátartozói azt kifogásolták, hogy a leány idősebb nála és hogy a fiú nincs abban a helyzetben, hogy feleségét el tudja tartani. A fiatalember efeletti elkeseredésében követte el tettét.

**A leleplezett dollárhamisító boxbajnok
szerencsés ugrása egy szállodai ablakból**

Varsó egyik előkelő szállodájába amerikai fiatalember érkezett, aki utlevele szerint Newyorkból jött. A vendég a szálloda egyik alkalmazottját megbizta, hogy váltson fel számára egy tíz dolláros bankjegyet. A szolga elment az egyik közeli bankba, ahol azonban megállapították, hogy a tíz dolláros hamis és erről értesítették a rendőrséget. A bankban csakhamar megjelent két de-

tektív és szintén megállapította az amerikai bankjegy hamis voltát, majd a szállodai különccezel a szállodába ment. Az amerikai fiatalember a kopogtatásra ajtót nyitott, de amikor a detektíveket meglátta, az ablakhoz futott és a második emeletről az uccára ugrott. Csodálatosképpen az ugrástól még a haja szála sem görbült meg és az uccán szaladni kezdett. Sikertelenül azonban elfogni. Kiderült, hogy a fiatalember, aki-
nél három különböző névre szóló hamis utlevelet találtak, tulajdonképpen Kack Erikson amerikai boxbajnok. — Nagy-mennyiségű hamis bankjegy volt a bőröndjeiben. A volt boxbajnokot letartóztatták.

INGYEN kap egy asztro matematikai kalkulációt, amely tartalmazza azt a számot mely Önnek a sorsjegyen szerencsét hoz. Küldje születési dátumát, még ma, hogy legyen ideje a július 15-iki húzásra sorsjegyét beszerezni. — Ingyen kapja „Praktikus Tanácsok” című füzetet. Címzze: „Corvino” Cluj, Str. Mico 4.

Aurélia, Dávid Pista és a többiek...

Látogatás egy oradeai óvodában, ahol békés játék közben készül román és magyar generáció az életre

Vasárnap kezdődött a „gyermekhét” Romániában. Ma ér véget.

Hozzánk, vidékre csak néhány fővárosi lappéldányon keresztül érkezett el a gyermekeknek szánt ünnepélyek híre. Fényképfelvételeket látunk, ahogyan a főváros főutcáin felvonultak az „eleven babák”. Nem volt a felvonulás szabályos, katonás rendszerbe foglalva, de a gyermekek ilyen táblákat cipeltek magukkal:

„Ne csak magatokra gondoltatok, hanem ránk is.”

„Törődjétek a gyermekek egészségével.”

„Beszéljétek velünk szépen.”

„Adjatok tejet.”

gyermekhéten keressük meg a gyermekeket.

Nem az iskolában. Az óvodában.

Talán ott még megtaláljuk őket.

5. számú állami óvoda. Nem a legszegényebb, nem is a leggazdagabb negyedben van. A Cantemir-utcában.

Ezen a környéken lakik a legtöbb zsidó család. Így hát a gyermekek legtöbbjét is — revízió alá vont szülők küldték az óvodába. Vannak persze román és magyar gyermekek is, de én éppen azt szeretném tudni, hogy egymás között érzik-e ezt a különbséget.

A gyerekek éppen játszanak. Az óvónő — Givulescu professzor felesége, a leghivatottabb pedagógusok egyike — valóságos vizsga-főpróbát tarttat velük. Verseket szavalnak, hazafias román dalokat énekelnek, órát táncolnak és — tornásznak.

— Eltérőleg a régi rendszertől, most a testgyakorlatra fektetjük a fősúlyt — mondja a „doamna”. A gyermekek strájer-nevelésre való előkészítését már az óvodában megkezdjük.

„Egyenruhában” vannak a gyermekek. Szürke kötény, piros nyakravaló. Külön kispadon a fiúk, külön a kislányok. Egyformák...

— Herskovits, miért nem voltál tegnap az óvodában?

— Nem volt kimosva a kötényem. Anyukám nem ért rá kimosni.

Piszkosan nem illik az óvodába jönni.

Egy kis román gyereket megkérdezek:

— Hogy hívnak?

— Voiv Alexandru.

— Mi az apád?

— Kántor a Holdas templomban.

— Kivel szeretsz a legjobban játszani?

— Dávid Pistával.

Dávid Pista zsidóvallású.

— Szoktatok katonásdit játszani?

— Igen.

— És ki az ellenség, Alexandru?

— Rudi.

— Nem úgy értem. Hogy

hívják a te ellenségedet.

— Rudi. Stern Rudi. Dávid Pista pedig a barátom.

Még nem ismerik az ellenség fogalmát, mint nemzetet, vagy fajt. Csak — mint embert. Rudi az ellenség, Pista a barát.

— Pista, te tudod, mi az a gáztámadás? Tudod, miért kellett elbujni a multkor amikor a rendőr kergetett be minden gyereket az utcáról.

Pista a fejét rázza. Nem tudja, de Alexandru már sok-

kal jobban van értesülve.

— Jönnek a repülőgépek és gázt dobnak le a háborúban. Ez egy próba volt, hogy mit csináljunk majd az igazi háborúban. A strájer ünnepélyén is láttam, amikor jöttek a repülőgépek.

— Mi az a gáz?

— Hát ami tüzet csinál és felgyújtja a házakat. De a mi repülőgépeink le tudják lőni az ellenség repülőgépeit is.

— Ki mondta ezt neked?

— A rendőr.

Alexandru hat éves, de már olyan dolgakkal van tisztában, amiket a nagyapja sem tudott 80 éves korában.

Nemcsak gyermekhét van, de „tej-hét” is. Megkérdezem, ki ivott tejet reggelire. Senki sem jelentkezik.

— Te mit reggeliztél ma, Aurelia?

— Teát.

— Miért nem isztok tejet?

— A tej drága.

— Mi az apád?

— Szakács.

Rudi, az „ellenség” — „parancsnok”. Ő vezeti a lányokat, amikor felvonulnak. Ő tudja a legtöbb verset. Most is felsorakoztatja a gyerekeket. Tizenegy óra. Vége a délelőtti programnak. Hazamennek.

Felemelik kis karjukat és cénnavékony hangon kórusban kiáltják a strájer-köszöntést.

— Egészséget!

Rádió műsor

SZERDA

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Könyvek és folyóiratok. 19.15 Szórakoztató zene. 19.45 Felolvasás. 20 Borneanu Aurel Chopin-dalokat énekel. 20.25 Mignon-lemez. 21 Felolvasás. 21.15 Theodorescu Sándor hegedül. 21.50 Tarka lemez. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A 2 honvédegylet zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 18 Előadás. 18.30 Ének. 19 Előadás. 19.15 Cigányzene. 20 A rádió külügyi negyedőraj. 20.15 Kedvelt hanglemezek. 21 Hangjáték. 22.30 Hírek. 22.55 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉGNEL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakatalomban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

Szeretnék megismerkedni olyan 35—40 év körüli jobb férfival, aki anyagilag támogatna. „Nem bánja meg” jelíggel. 2538

„Mindent” jelíggel levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Ügyes, megbízható kifutót keres Balázs, Alexandri 34. 2519

Ügyes fiut cukrásztanulónak és kifutót felvesz Veres, Bul. Reg. Ferdinand 6. 2541

Jómunkás kovácssegédet keres Tamașeu községi műhely. 2539

Keresünk bevezetett helyre fiz-fizetéssel és százalékkal gyakorlott lapkihordót. Liget-hez közel lakók előnyben. Jelentkezni a kiadói hivatalban. 2487

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy magánház, mely áll kétszer egy szoba, konyha, speizből, nyári konyhából és mellékhelyiségekből, 100 quadrát kert, 40 termő gyümölcsfa. Colonia Iosia Str. 62. No. 11. 2470

Harmonika zengora-billentős alig használt állapotban eladó. Cim a kiadóban. 2384

Eladó 2 szobás magánház megfelelő kerttel 35.000 lei. Mellette egy házhely: 15.000 lei. Oradea, Str. Aleșdului No. 4—6. Értekezhetni: dr. Bologa, Prefectura. 2540

A nagyállomástól alig öt percnnyire, a volt városi szállótelep mellett, házépítésre alkalmas parcellák, köztük több sarokhely is eladó. Értekezni a tulajdonosnál délelőtt 9-ig, dél után 2—4 óra között Str. Franceză 12. 2420

Egy kézi hajtású tengeridaráló „Kühne” gyártmány eladó Str. Franceză 12. 2419

Eladó 8-as Shutlevoorts csép lő, MÁV kazán, üzemképes állapotban, szűrővel, Hegyesi gépész, Santăul mic. 2488

Egy erős igásszekér és egy eke eladó. Seleus, N. Iorga 223 2537

LAKÁS

Kiadó suterin, világos egy szobás, konyhás lakás. Promenada Eminescu 14. Crișul-part. 2455

Kétszobás, konyhás, fürdőszobás lakás augusztus elsejére kiadó. Nicolae Zigre 28. 2473

KÜLÖNFÉLE

Biztosan megtanul angolul 3 hónap alatt, ha angol nyelvórát nálam veszi. Kellemes nyári helyiségben olcsón tanulhat. Szűcs Béláné, Str. Poincare 7. 2502

Kiadó egy bevezetett fűszerüzlet, új berendezéssel azonnal. Sft. Iosif 55. Iuliu Maniu ut mellékúccája. 2542

Lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.